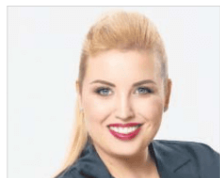

Kadry i płace

POSTĘPOWANIE

Kontrola ZUS musi się odbywać zgodnie

Płatnik może nie zgodzić się na wszczęcie postępowania weryfikacyjnego, jeżeli zawiadomienie lub upoważnienie do kontroli jest błędne. Ponadto musi mieć co najmniej 7 dni na przygotowanie się do wizyty inspektora.

DR KATARZYNA KALATA
prawnik HR LEX Sp. z o.o.

ALEKSANDRA ZYCH
prawnik HR LEX Sp. z o.o.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma prawo przeprowadzić kontrole u płatnika składek. W tym celu może weryfikować prawidłowość rozliczania składek czy ustalania prawa do świadczeń oraz ich wysokości. Paragraf pierwszy rozporządzenia Rady Ministrów z 30 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania

kontroli płatników składek (DzU nr 164, poz. 1165) określa częstotliwość przeprowadzania kontroli przez ZUS.

Planowa lub ad hoc

Weryfikacja rzetelności działań płatników składek może mieć charakter planowy bądź doraźny. Rutynowej wi-

zyty inspektora kontroli ZUS należy się spodziewać co 4-5 lat, natomiast kontrola ad hoc ma miejsce znacznie częściej. Przesłanką jej przeprowadzenia mogą być:

- błędy w dokumentacji ubezpieczeniowej,
- niewywiązywanie się pracodawcy z ustawowych obowiązków,
- donosy lub
- nagminne uchybianie przepisom.

Wypytowanie po analizie

Zgodnie z art. 47 ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (tekst jedn. DzU z 2021 r., poz. 162 ze zm.) przeprowadzenie kontroli poprzedza analiza prawdopodobieństwa naruszenia prawa przez płat-

nika w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. O sposobie wykonywania kontroli albo organ nadzębny. Jednak występują wyłączenia od tych zasad. Są to:

- zagrożenie życia lub zdrowia,
- popełnienie przestępstwa lub wykroczenia,
- popełnienie przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego,
- inne naruszenie prawnego zakazu lub niedopełnienie prawnego obowiązku w wyniku wykonywania działalności gospodarczej objętej kontrolą.

„Płatników do kontroli typuje algorytm w systemie informatycznym ZUS

sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych organu, wykonania decyzji albo postanowień nakazujących usunięcie naruszeń prawa w związku z przeprowadzoną kontrolą albo do sprawdzenia wykonania wezwania.

Typowanie płatników do kontroli nie jest losowe. Od 2017 r. wprowadzono specjalny algorytm do systemu infor-

matycznego ZUS, który przeprowadza tzw. wstępną analizę ryzyka. Do kontroli są wybierani w pierwszej kolejności płatnicy, u których prawdopodobieństwo naruszeń jest największe, np. zgłaszają do ubezpieczeń społecznych dużą liczbę ubezpieczonych, którzy mają inny tytuł do ubezpieczenia i nie odprowadzają składek na ubezpieczenia społeczne, lub wykonują działalność gospodarczą w danym rodzaju działalności, gdzie ZUS przyjmuje, że istnieje ryzyko nienależnego odprowadzania składek ZUS. Kilka lat temu do kontroli została wytypowana cała branża szkoleniowa po tym, gdy zmieniła się interpretacja ZUS odnośnie umów o dzieło w zakresie wygłaszania wykładów, co następnie potwierdziły sądy.

TERMINY

Płatnik musi mieć co najmniej tydzień na przygotowanie

ZUS może wszcząć kontrolę nie wcześniej niż po upływie 7 dni od daty odebrania zawiadomienia przez płatnika i nie później niż 30. dnia.

Zgodnie z art. 92a ustawy systemowej, podczas kontroli ZUS bezpośrednio zastosowanie mają przepisy rozdziału 5 ustawy Prawo przedsiębiorców, rozdziału 10 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz przepisy kodeksu postępowania administracyjnego w kwestiach nieuregulowanych w powyższych ustawach, co wynika z art. 123 ustawy systemowej.

Zgodnie z art. 48 Prawa przedsiębiorców przed przeprowadzeniem czynności kontrolnych organ ma obowiązek powiadomić płatnika o zamiarze przeprowadzenia kontroli. W związku z tym takie postępowanie można nazywać kontrolą „planowaną”. Fakt zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli pozwala przedsiębiorcy przygotować się do niej.

Zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli musi zawierać:

- oznaczenie organu, który będzie przeprowadzał kontrolę,
- datę i miejsce wystawienia zawiadomienia,
- oznaczenie przedsiębiorcy,
- wskazanie zakresu przedmiotowego kontroli,
- imię, nazwisko oraz podpis osoby upoważnionej do zawiadomienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji.

Czasowe granice

Co do zasady, jeżeli przedsiębiorca odbierze zawiadomienie, to według przepisów kontrole należy podjąć nie wcześniej niż po upływie 7 dni od daty odebrania, ale przed upływem 30 dni. Ważna jest zatem data, w której przedsiębiorca otrzymał zawiadomienie.

PRZYKŁAD
ZUS wysłał do spółki X zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli. Inspektor ZUS zadzwonił do przedsiębiorstwa X i „poprosił”, aby kontrola rozpoczęła się następnego dnia, tj. 13 maja 2022 r. Żąda również, aby na następny dzień płatnik przygotował wszystkie dokumenty. Ponieważ zawiadomienie dotarło do płatnika 12 maja 2022 r., kontrola może zostać wszczęta nie wcześniej niż po upływie 7 dni, tj. 20 maja 2022 r.

Wymuszony wniosek

Przedsiębiorca ma jednak prawo złożyć wniosek o szybsze przeprowadzenie kontroli niż przed upływem 7 dni.

PRZYKŁAD
Przedsiębiorca nie otrzymał zawiadomienia o przeprowadzeniu kontroli. 18 maja 2022 r. zadzwonił do niego inspektor ZUS z informacją, że kontrolę chce rozpocząć 20 maja 2022 r. Następnie poprosił przedsiębiorcę o przygotowanie dokumentów. 20 maja 2022 r. inspektor wręczył przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz pismo, w którym płatnik prosi o przeprowadzenie kontroli przed upływem 7 dni. Po podpisaniu tych dokumentów kontrola rozpoczęła się 20 maja 2022 r.

Sytuacja opisana w powyższym przykładzie jest bardzo częstą praktyką inspektorów ZUS. Wynika ona z nieznaności prawa przez przedsiębiorców oraz faktu, że inspektorzy chcą przeprowadzić jak najwięcej kontroli, bo są z nich rozliczani i jednocześnie za efekt kontroli wynagradzani.

W opisanej sytuacji płatnik składek mógł poprosić o wysłanie zawiadomienia pocztą i odpowiedzieć na zawiadomienie pisemnie lub skontaktować się z inspektorem telefonicznie. Należy jednak pa-

miętać, że kontrola nigdy nie może odbyć się wcześniej niż przed upływem 7 dni, chyba że wyrazimy na to zgodę.

„Nie jest jednak możliwe zawnioskowanie o przeprowa-

5000 zł

grzywny grozi płatnikowi, który udermnia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli ZUS

dzenie kontroli po upływie 30 dni od dnia odebrania zawiadomienia. Kontrola powinna odbyć się nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż po upływie 30 dni. Mogą się też zdarzyć sytuacje, że kontrola nie rozpocznie się we wskazanym terminie – wówczas organ musi doręczyć nowe zawiadomienie.

PRZYKŁAD

Inspektor ZUS doręczył zawiadomienie o kontroli osobie z spółki ABC 1 kwietnia 2022 r. Od 8 do 22 kwietnia 2022 r. główna księgowa, która odpowiada za rozliczenie w ZUS, przebywała na urlopie. Spółka napisała pismo do ZUS, w którym poinformowała, że kontrola może rozpocząć się 25 kwietnia 2022 r. Inspektor ZUS nie odpowiedział na pismo, a po kontakcie telefonicznym okazało się, że rozpoczął inne postępowanie i będzie chciał skontrolować spółkę ABC dopiero w połowie maja. W takiej sytuacji inspektor musi doręczyć nowe zawiadomienie i będzie mógł rozpocząć kontrolę dopiero po upływie 7 dni od dnia odebrania zawiadomienia przez spółkę ABC.

Niezbędne dokumenty

Zgodnie z art. 89 ust. 1 ustawy systemowej kontrola rozpoczyna się z dniem okazania legitymacji przez inspektora oraz doręczenia kontrolowanemu płatnikowi upoważnie-

nia do prowadzenia kontroli, oczywiście po wcześniejszym doręczeniu zawiadomienia. Zatem kontrola nie może się rozpocząć bez okazania tych dokumentów.

Obowiązkowe elementy upoważnienia inspektora ZUS (art. 89 ust. 1a ustawy systemowej) to:

- wskazanie podstawy prawnej,
- oznaczenie jednostki organizacyjnej ZUS,
- wskazanie daty i miejsca wystawienia upoważnienia,
- imię i nazwisko inspektora kontroli ZUS oraz numer jego legitymacji służbowej,
- oznaczenie kontrolowanego płatnika składek (imię i nazwisko/nazwa firmy, adres siedziby, NIP, jeżeli przedsiębiorcą jest osoba fizyczna – PESEL, REGON),
- wskazanie daty rozpoczęcia kontroli i przewidywanego terminu zakończenia kontroli,
- zakres przedmiotowy kontroli,
- podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji,
- pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego płatnika składek.

PRZYKŁAD

18 maja 2022 r., po uzgodnieniu telefonicznym, w spółce XYZ miało rozpocząć się kontrola ZUS. Inspektor ZUS przedłożył kadrowej następujące dokumenty: zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli, zgodę na rozpoczęcie kontroli przed upływem 7 dni oraz upoważnienie do przeprowadzenia kontroli. Okazało się, że w upoważnieniu inspektora jest błąd (błędne dane spółki). Kadrowa ma prawo odmówić rozpoczęcia kontroli, ponieważ inspektor nie ma upoważnienia, które jest zgodne z przepisami ustawy systemowej.

Niespodziany nalot...

Zdarzają się sytuacje, w których organ może odstą-

pić od zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Oświadczenie o przyczynach odstąpienia od zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli zawsze powinno być zamieszczone w protokole kontroli. Zgodnie z art. 48 ust. 11 ustawy Prawo przedsiębiorców możliwe jest odstąpienie od zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, gdy:

- kontrola ma zostać przeprowadzona na podstawie ratyfikowanej umowy międzynarodowej albo bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej,
- przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia,
- kontrola jest przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw,
- przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednio zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska,
- kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania naruszeniu zakazów, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii,
- kontrola jest prowadzona na podstawie ustawy Prawo energetyczne,
- kontrola jest przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych emitowanych z instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej lub radiolokacyjnej,
- przedsiębiorca nie ma adresu zamieszkania lub ad-

resu siedziby lub doręczanie pism na podane adresy było bezskuteczne lub utrudnione,

- kontrola dotyczy konkretnych przypadków określonych w przepisach Ordynacji podatkowej,
- kontrola jest przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych,
- kontrola jest przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy o ochronie roślin przed agrofagami,
- kontrola jest przeprowadzana wyłącznie w celu sprawdzenia wykonania konkretnego wezwania, zobowiązania lub weryfikacji powiadomienia, o których mowa w ustawie Prawo przedsiębiorców.

... według uznania organu

Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 22 marca 2017 r. (III SA/Wa 836/16): „Nie przewiduje się żadnych rozwiązań prawnych, które umożliwiłyby przedsiębiorcy niedopuszczenie do przeprowadzenia kontroli ze względu na nieprawdopodobność wystąpienia okoliczności, na które powołuje się organ przystępujący do kontroli bez uprzedniego zawiadomienia o niej przedsiębiorcy. Wystarczy, że uzasadnienie o braku zawiadomienia zostanie umieszczone w książce kontroli i w protokole kontroli”.

Zatem organ zawsze może powołać się na okoliczności przeprowadzenia kontroli bez uprzedzenia. W prawie każdym przypadku można twierdzić, że wystąpienie takich okoliczności było prawdopodobne. Płatnik musi wówczas dopuścić organ do kontroli. W innym wypadku – zgodnie z art. 98 ustawy systemowej – grozi mu grzywna do 5000 zł za udermianie lub utrudnianie kontroli.

Kadry i płace

z zasadami

ZBIEG

Jednocześnie nie więcej niż jedno postępowanie

Aby chronić interes przedsiębiorcy, przepisy wykluczają co do zasady możliwość podejmowania i prowadzenia więcej niż jednej kontroli w tym samym czasie. Są jednak wyjątki.

Zgodnie z art. 54 ustawy Prawo przedsiębiorców nie można jednocześnie podejmować i prowadzić więcej niż jednej kontroli w przedsiębiorcy. Głównym celem wprowadzenia przepisu o zapewnieniu ochrony interesów przedsiębiorców przed zbyt wieloma kontrolami ze strony organów. Nadmierne przeprowadzanie kontroli może wpłynąć na organizację danego przedsiębiorstwa, utrudniać jego prowadzenie, wprowadzać pewnego rodzaju chaos oraz destabilizację. W konsekwencji przepis ten stanowi, że niemożliwe jest wszczęcie kontroli w przypadku stwierdzenia, że w danym momencie przeprowadzana jest inna kontrola.

Kilka odstępstw

Od powyższej reguły obowiązują jednak pewne wyjątki określone w ustawie. Są to m.in. sytuacje, gdy:

- ratyfikowane umowy międzynarodowe albo bezpośrednio stosowane przepisy prawa Unii Europejskiej przewidują, że jest możliwe przeprowadzenie jednocześnie kilku kontroli,
- przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wroczczenia,
- przedsiębiorca wyraził zgodę na przeprowadzenie więcej niż jednej kontroli,
- przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska,
- kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług przed dokonaniem tego zwrotu.

PRZYKŁAD

Inspektor pracy prowadzi kontrolę w spółce ABC od 18 maja 2022 r. W tym samym dniu zawiadomienie o kontroli doręczył spółce ABC inspektor ZUS. Kontrola PIP zakończy się prawdopodobnie po 31 maja 2022 r. W związku z tym spółka ABC nie musi wyrażać zgody na równoczesne rozpoczęcie kontroli z ZUS. Spółka wysłała do ZUS pismo o następującej treści:

Rzecz o Polityce

W KAŻDĄ ŚRODE
kto, czym i jak gra w polskiej polityce

Warszawa, dnia 20 maja 2022 r.

ABC Sp. z o.o.
ul. Prosta 3/6
00-000 Warszawa
NIP: 1111111111
REGON: 111111111

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Oddział w Warszawie
ul. Senatorska 6/8
00-119 Warszawa

Dotyczy: zawiadomienia o wszczęciu kontroli znak sprawy: 000000000

Działając na podstawie art. 54 ustawy Prawo przedsiębiorców Informuję, iż w dniach 18-31 maja 2022 r. w spółce ABC jest przeprowadzana kontrola Państwowej Inspekcji Pracy. W związku z tym Spółka nie wyraża zgody na jednocześnie przeprowadzenie kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz wnoszą o wyznaczenie nowego terminu przeprowadzenia kontroli.

Z poważaniem
Jan Kowalski
Prezes zarządu

ZUS musi uwzględnić pismo oraz rozpocząć kontrolę po zakończeniu kontroli PIP.

Szturm na oddziały

Jeżeli przedsiębiorca prowadzi działalność w kilku oddziałach, możliwe jest prowadzenie kilku kontroli jednocześnie przez ten sam organ. Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z 20 maja 2020 r. (II OSK 3282/19): „nie jest tak, że nie jest możliwe przeprowadzenie w tego samego przedsiębiorcy kontroli w sytuacji, gdy inna kontrola tego samego organu nie została jeszcze zakończona. Ograniczenie wynikające z art. 54 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców oznacza wyłącznie zakaz prowadzenia kontroli w sytuacji, gdy toczy się kontrola prowadzona przez inny organ kontroli.” W związku z tym możliwe jest, aby w innym oddziale przedsiębiorcy była prowadzona kontrola tego samego organu, nawet ZUS-u, jeśli to oddział firmy zatrudnia i podpisuje umowy z pracownikami i rozlicza składki ZUS.

PRZYKŁAD

Spółka ABC ma centralę firmy w Krakowie i oddział w Gdańsku. Umowy podpisują przedstawiciele jednostek lokalnych, czyli oddziału w Gdańsku. Jednostka lokalna, czyli oddział w Gdańsku, jest również płatnikiem składek. ZUS przesłał zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli do oddziału w Gdańsku oraz do centrali w Krakowie. Kontrola może być prowadzona po odebraniu zawiadomienia równocześnie w obu lokalizacjach.

Ponadto w zakładzie lub części przedsiębiorstwa, w której przeprowadzana jest kontrola, dopuszczalne jest równoczesne wykonanie czynności kontrolnych niezbędnych do zakończenia innej kontroli w tego przedsiębiorcy.

OBOWIĄZKI

Goszczenie inspektora nie zawsze konieczne

Płatnik, który nie może zapewnić komfortu pracy kontrolerowi z ZUS, może wnieść, aby pracował on w placówce Zakładu. Weryfikacja może się też odbywać zdalnie.

Wśród obowiązków płatnika wymienionych w rozdziale 5 ustawy Prawo przedsiębiorców głównym jest prowadzenie i przechowywanie książki kontroli, która powinna być przechowywana w siedzibie płatnika razem z upoważnieniami i protokołami kontroli. Nie ma przeszkód do prowadzenia książki kontroli elektronicznie. Można ją też prowadzić w postaci papierowej. Konieczne jest bieżące jej aktualizowanie. Książka pozwala na sprawdzenie, czy u płatnika w tym samym czasie jest prowadzone inne postępowanie kontrolne.

Kolejnym obowiązkiem przedsiębiorcy jest okazanie książki kontrolującej inspektorowi, np. z ZUS-u. Jeśli książkę kontroli udostępniono innemu organowi kontroli, przedsiębiorca jest zwolniony z okazania książki inspektorowi ZUS. W takiej sytuacji istnieje obowiązek przedłożenia książki w siedzibie ZUS w ciągu 3 dni roboczych od dnia, w którym książka została zwrócona przedsiębiorcy.

Nie zawsze u płatnika

Jeśli czynności kontrolne są prowadzone w siedzibie płatnika (lub w miejscu, w którym jest wykonywana działalność gospodarcza), ma on obowiązek zapewnić właściwe warunki do przeprowadzenia kontroli. Gdyby nie był w stanie sprostać temu obowiązkowi, to ZUS za zgodą płatnika może przeprowadzić kontrolę w siedzibie ZUS. W razie kontroli w siedzibie ZUS należy wydać inspektorowi niezbędne dokumenty.

Kontrolę po uzyskaniu zgody przedsiębiorcy można przeprowadzić w miejscu przechowywania dokumentacji innym niż siedziba płatnika czy miejsce wykonywania działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 90 ustawy systemowej inspektor ZUS przeprowadza czynności kontrolne co do zasady w „siedzibie płatnika składek oraz w miejscach prowadzenia przez niego działalności, a także w miejscu prowadzenia działalności przez osoby trzecie w związku z powierzeniem tym osobom niektórych czynności na podstawie odrębnych umów”. Wspomniane osoby trzecie to najczęściej podmioty, które są odpowiedzialne za sprawy kadrowo-płacowe na podstawie odrębnych umów, np. biura rachunkowe.

PRZYKŁAD

Spółka ABC ma pięć lokalizacji w całej Polsce. Centrala znajduje się w Gdańsku, a dział kadri i płac – w Warszawie. Inspektor ZUS wystąpił zawiadomienie o przeprowadzeniu kontroli do Gdańska. Spółka zatrudnia ponad 2000 osób, dlatego nie jest możliwe przewiezienie wszystkich dokumentów do Gdańska. W związku z tym spółka ABC złożyła do ZUS poniższy wniosek o przeprowadzenie kontroli w Warszawie:

Warszawa, dnia 14 marca 2022 r.

ABC Sp. z o.o.
ul. Prosta 3/6
00-000 Gdańsk
NIP: 1111111111
REGON: 1111111111

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Oddział w Gdańsku
Wydział Kontroli Płatników Składek
ul. Chmielna
80-748 Gdańsk

Znak pisma: 00/00/0000

Dotyczy: Zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli (znak pisma: 000000000000) z dnia 9 marca 2022 r.

Działając na podstawie udzielonego pełnomocnictwa, w imieniu ABC Sp. z o.o., w nawiązaniu do zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli Informuję, iż centrala spółki ABC znajduje się w Gdańsku przy ulicy Prostej 3/6, jednak sprawy kadrowo-płacowe i rozliczenia pracowników pod kątem rozliczenia ZUS odbywają się w oddziale spółki przy ul. Wileńskiej 1 w Warszawie. W związku z powyższym, na podstawie art. 90 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wnoszę o przeprowadzenie kontroli w miejscu przechowywania dokumentów.

W przypadku dodatkowych pytań, jak również w celu ustalenia terminu kontroli, bardzo proszę o kontakt pod numerem telefonu (22) 000-00-00.

Z poważaniem

W załączeniu:
- pełnomocnictwo

ZUS musi wyrazić zgodę na przeniesienie miejsca prowadzenia kontroli. Inspektor ZUS przesłał zawiadomienie wraz z pismem płatnika do oddziału w Warszawie. Oddział w Warszawie musi wysłać zawiadomienie do płatnika. Kontrola nie będzie mogła rozpocząć się przed upływem 7 dni od daty doręczenia zawiadomienia.

PRZYKŁAD

Spółka ABC mieszcząca się w Gdańsku podpisała 18 maja 2022 r. umowę z biurem rachunkowym i przekazała całą dokumentację do biura rachunkowego mieszczącego się w Krakowie. 25 maja 2022 r. ZUS doręczył zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli. Spółka złożyła poniższe pismo:

Warszawa, dnia 25 maja 2022 r.

ABC Sp. z o.o.
ul. Prosta 3/6
00-000 Gdańsk
NIP: 1111111111
REGON: 1111111111

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Oddział w Gdańsku
ul. Chmielna 27/33,
80-748 Gdańsk

Dotyczy: zawiadomienia o wszczęciu kontroli znak sprawy: 000000000000000000

Działając na podstawie art. 90 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zwracam się z wnioskiem o zmianę miejsca planowanej kontroli ZUS w Spółce ABC z siedziby spółki na siedzibę biura rachunkowego mieszczącego się przy ul. Dobrej 10 w Krakowie. Jednocześnie informuję, że pełna dokumentacja rozliczeniowa ZUS znajduje się w biurze rachunkowym, z którym Spółka zawarła stosowną umowę na obsługę kadrowo-płacową. W związku z powyższym proszę o kontakt z Panią Joanną Kot pod numerem telefonu: 123 000 123 w celu ustalenia terminu kontroli.

Z poważaniem

Katarzyna Kot

ZUS musi przenieść miejsce kontroli. Zgodnie bowiem z art. 90 ust. 1 ustawy

systemowej kontrolę przeprowadza się w miejscu prowadzenia działalności przez osoby trzecie w związku z powierzeniem tym osobom niektórych czynności na podstawie odrębnych umów. Nie ma znaczenia, że spółka podpisała umowę z biurem rachunkowym mieszczącym się w innym mieście.

Czasem także zdalnie

Na podstawie art. 51 ustawy Prawo przedsiębiorców kontrola ZUS może odbyć się również za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub za pośrednictwem operatora pocztowego. Taka możliwość powstała na gruncie Zarządy antykrzyzowej 4.0 z 24 czerwca 2020 r.

Kontrola zdalna może mieć miejsce pod warunkiem, że przedsiębiorca sam o to wnioskował bądź wyraził na to zgodę oraz z uwagi na fakt, że takie rozwiązanie usprawni prowadzenie postępowania. Jednak zgoda płatnika nie jest konieczna, jeśli:

- wymaga tego charakter kontroli,
- niezbędne jest przesłuchanie jako świadka byłego pracownika,
- ZUS nie został poinformowany o zmianie adresu siedziby płatnika,
- w KRS lub Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej nadal widnieje nieprawidłowy adres siedziby firmy.

PRZYKŁAD

Spółka ABC otrzymała zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli przez ZUS. Przed pandemią Covid-19 spółka posiadała ogromną powierzchnię biurową, jednak po wprowadzeniu pracy zdalnej znacznie ją ograniczyła. W związku z tym posiada jedynie kilka stanowisk pracy, które codziennie zajmują pracownicy. Z tego względu spółka nie jest w stanie zapewnić inspektorowi ZUS odpowiednich warunków do przeprowadzenia kontroli. Sporządziła więc poniższe pismo:

Warszawa, dnia 21 kwietnia 2021 r.

Jan Kowalski Sp. z o.o.
ul. Piękna 1
12-345 Warszawa
NIP: 1234567890
REGON: 123456789

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
I Oddział w Warszawie
Wydział Kontroli Płatników Składek
ul. Senatorska 6/8
00-917 Warszawa

Znak pisma: 01020304050

WNIOSEK

Działając na podstawie art. 51 ust. 3a ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców wnoszę o przeprowadzenie kontroli w sposób zdalny ze względu na fakt, że Spółka nie posiada powierzchni biurowej, która umożliwiłaby przyjęcie kontrolerów. Po pandemii Spółka znacząco ograniczyła koszty prowadzenia działalności poprzez zachowanie jedynie kilku stanowisk pracy, które na co dzień zajmują pracownicy. Z tego względu Spółka nie jest w stanie zapewnić inspektorowi ZUS niezbędnych warunków do przeprowadzenia kontroli, do czego jest zobowiązana według obowiązujących przepisów.

Z poważaniem

Jan Kowalski

Prezes zarządu

ZUS musi uwzględnić wniosek płatnika składek, a kontrola będzie odbywała się w trybie zdalnym, tj. przez dostarczenie dokumentów za pośrednictwem poczty elektronicznej lub pocztą tradycyjną. /e